

УДК 81'373.21'42:341.76(=13)

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОПОНІМІВ У ДИПЛОМАТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (на прикладі країн романського мовного ареалу)

Ольга Пономаренко

*Київський національний університету імені Тараса Шевченка,
кафедра іспано-італійської філології,
бульв. Тараса Шевченка, 14, Київ, Україна, 01601,
тел.: (044) 239-33-91, e-mail: philolog@univ.kiev.ua*

Наведено основні випадки вживання топонімів у дипломатичному дискурсі країн романського мовного ареалу.

Ключові слова: топоніми, дипломатичний дискурс.

У дослідженні дипломатичного дискурсу – відносно нового напрямку філологічних студій – роль і місце топонімів досі ще не ставали предметом лінгвістичних студій. Це стосується, зокрема, й вітчизняних наукових розвідок, опрацьованих на матеріалі романських мов. Відтак, у наших тезах буде висвітлено сферу вживання топонімів у писемному та усному мовленні дипломатів Італії, Іспанії, Франції та Аргентини.

Під “*дипломатичним дискурсом*” розуміємо “комплексне комунікативне явище, котре має статус окремого виду дискурсу, що охоплює всю палітру мовленнєвих інтеракцій (актів) дипломатів, реалізується в усній та писемній формі, регламентується жорсткими рамками як загальних (міжнародних), так і етноспецифічних правил, існуючих історичних традицій, риторико-стилістичних норм, а також має власні характерні риси” [1, с. 221].

Топонім (від грец. *τοπος* “місце” і *ονομα* “назва”) – назва місцевості, регіону, міста, селища, гірського масиву, пустелі або будь-якої іншої частини поверхні Землі, тобто географічна назва [3, с. 1256]. А оскільки назви місць часто дає автохтонне населення певної території, для якої кожний із топонімів несе особливе смислове навантаження, то, відповідно, топоніми та похідні від них слова дають підстави виявити також і *етноспецифічні* ознаки певної мови.

За нашими спостереженнями можна виділити такі основні функції та випадки вживання топонімів і похідних від них слів у дипломатичному дискурсі:

– у сталих виразах, зворотах, перефразах, синекдохах, образних висловлюваннях тощо (*офіційний Київ; la Santa Sede con la sua attività internazionale ha sostenuto sempre...; Madrid se pone guapa para recibir...*);

– в офіційних і неофіційних назвах документів (*Гаазька конвенція; Convención de Ginebra de 1949; Trattato di Maastrich*);

– як словотвірні основи – у найрізноманітніших контекстах (*прізвища: Caiazzo; назви політичних партій: Italia dei Valori, Lega Nord; Los Verdes Izquierda Madrileca, Partido Socialista Obrero Español*).

Окремо варто зазначити, що попри прагнення до максимальної уніфікації у написанні топонімів у дипломатичному дискурсі, є й етноспецифічні варіації, що засвідчує постійний розвиток мов загалом, а також досліджуваного виду дискурсу в них (*Брюссель, Bruxelles, Bruselas, Bruxelles*).

Виявлені нами різнотипні топоніми у мовленні дипломатів-представників країн романського мовного ареалу унаочнюють наявність значного масиву недослідженого матеріалу, котрий підлягає подальшому ретельному вивченню, систематизації та класифікації, – що і становитиме основу майбутніх наукових досліджень цього напрямку.

Тези: надійшли до редакції 15.01.2013

доопрацьовані 22.05.2013

прийняті до друку 19.06.2012

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пономаренко О. В. Мовлення дипломатів vs дипломатичний дискурс / О. В. Пономаренко. – Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. – К. : ВПЦ Київський університет, 2011. – Вип. 37. – С. 218–221.

2. Попов В. И. Умение владеть дипломатическим языком / В. И. Попов. – 2011.05.11. – Режим доступа : http://radiokiller.blogspot.com/2011/05/blog-post_11.html

3. Топонім // ВТС СУМ : Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К.–Ірпінь : Перун, 2003. – С. 1256.

**FUNCTIONING OF TOPONYMS
IN THE DIPLOMATIC DISCOURSE
(a Case of Romance Language Area Countries)**

Olha Ponomarenko

*Taras Shevchenko national university of Kyiv,
Department of Spanish and Italian Philology,
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601,
tel.: (044) 239-33-91, e-mail: philolog@univ.kiev.ua*

The article highlights the main cases of usage of toponyms in the diplomatic discourse.
Key words: toponyms, diplomatic discourse.

**ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ТОПОНИМОВ
В ДИПЛОМАТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ
(на примере стран романского языкового ареала)**

Ольга Пономаренко

*Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко,
кафедра испано-итальянской филологии,
бульв. Тараса Шевченка, 14, Киев, Украина, 01601
тел.: (044) 239-33-91, e-mail: philolog@univ.kiev.ua*

Представлены основные случаи употребления топонимов в дипломатическом дис-
курсе стран романского языкового ареала.

Ключевые слова: топонимы, дипломатический дискурс.